

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет журналістики
Кафедра міжнародної журналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Історія журналістики:
Історія зарубіжної журналістики**

для студентів

спеціальності

061 Журналістика

рівня вищої освіти

першого (бакалаврського)

освітньої програми

061.00.01 Журналістика

Київський столичний університет
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307995
Програма № 3834/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти
Григор
(підпис) (прізвище, ініціали)
«24» _____ 2024 р.

Київ – 2024

Розробник:

Карась Максим Анатолійович, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної журналістики

Викладач:

Жугай Віталій Йосипович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри міжнародної журналістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної журналістики Факультету журналістики

Протокол від «30» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

міжнародної журналістики

Віталій ТЕРЕЩУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 061.00.01 Журналістика

_____. _____. 2024 р.

Гарант освітньої програми

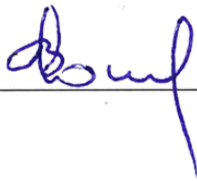

Андрій БОРЕЦЬ

Робочу програму перевірено

_____. _____. 2024 р.

Заступник декана

Вікторія СОШИНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____. «__» _____. 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____. «__» _____. 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____. «__» _____. 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____. «__» _____. 20__ р., протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	<i>денна</i>	<i>заочна</i>
Вид дисципліни	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4 / 120	4 / 120
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів з розподілом	4	4
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, зокрема:		
<i>Аудиторні</i>	56	16
<i>Модульний контроль</i>	8	—
<i>Семестровий контроль</i>	15	—
<i>Самостійна робота</i>	41	104
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни — дати загальні теоретичні знання про історію української та зарубіжної журналістики як різновид професійної інформаційної діяльності; системне вивчення й аналіз студентами сучасних стандартів, закономірностей та тенденцій в історії світу.

Завдання:

- ознайомити з процесом виникнення та розвитку журналістики;
- розкрити закономірності розвитку зарубіжної преси;
- розглянути системи масмедіа провідних країн крізь призму історичного розвитку;
- ознайомити з наявною джерельною базою для вивчення особливостей розвитку зарубіжної журналістики.

Після опанування дисципліною мають бути сформовані такі **компетентності**:

Загальні:

- **ЗК10** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії і закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- **ЗК11** Здатність спілкуватися державною мовою.

Спеціальні (фахові):

- **СК04** Здатність організовувати й контролювати командну професійну діяльність.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- застосовувати знання для формування загальної картини про основні тенденції розвитку зарубіжної журналістики;
- здійснювати відбір необхідної інформації з історичних джерел;
- вміти проводити наукову історичну експертизу відібраної інформації;
- критично аналізувати різноманітну інформацію з відкритих джерел.

У процесі вивчення дисципліни формуються такі **програмні результати навчання**:

- **РН04** Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Журналістика античних часів, доби Середньовіччя та Нового часу							
Тема 1. Протожурналістські явища Давньої Греції, Риму, Давнього Китаю, Європи доби раннього Середньовіччя	7	2	2				3
Тема 2. Йоганн Гутенберг і перші друковані видання	6	2	2				2
Тема 3. Журналістика у Європі в XVI–XVIII століттях	7	2	2				3
Тема 4. Виникнення журналів, розширення періодичних видань у XVIII–XIX століттях	7	2	2				3
Модульний контроль	2						
Разом	29	8	8				11
Змістовий модуль 2. Розвиток журналістики у країнах Європи та Америки у XVIII–XIX століттях							
Тема 5. Журналістика Сполучених Штатів Америки XVIII–XIX століть	7	2	2				3
Тема 6. Журналістика Великої Британії XIX століття	7	2	2				3
Тема 7. Журналістика Франції XIX століття	7	2	2				3
Модульний контроль	2						
Разом	23	6	6				9
Змістовий модуль 3. Європейська журналістика на межі XIX–XX століть							
Тема 8. Журналістика Німеччини XIX століття	7	2	2				3

Тема 9. Журналістика Центральної, Північної та Південної Європи на межі XIX–XX століть	7	2	2				3
Тема 10. Технічні винаходи і розвиток журналістики на межі XIX–XX століть	7	2	2				3
Модульний контроль	2						
Разом	23	6	6				9
Змістовий модуль 4. Історія зарубіжної журналістики XX століття							
Тема 11. Зарубіжна журналістика у першій чверті XX століття	7	2	2				3
Тема 12. Зарубіжна журналістика у другій чверті XX століття	7	2	2				3
Тема 13. Зарубіжна журналістика у третій чверті XX століття	7	2	2				3
Тема 14. Зарубіжна журналістика в останній чверті XX століття	7	2	2				3
Модульний контроль	2						
Разом	30	8	8				12
Семестровий контроль	15						
УСЬОГО	120	28	28				41

4.2. Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Журналістика античних часів, доби Середньовіччя та Нового часу							
Тема 1. Протожурналістські явища Давньої Греції, Риму, Давнього Китаю, Європи доби раннього Середньовіччя	9	2					7
Тема 2. Йоганн Гутенберг і перші друковані видання	6						6
Тема 3. Журналістика у Європі в XVI–XVIII століттях	11		2				9

Тема 4. Виникнення журналів, розширення періодичних видань у XVIII–XIX століттях	6						6
Разом	32	2	2				28
Змістовий модуль 2. Розвиток журналістики у країнах Європи та Америки у XVIII–XIX століттях							
Тема 5. Журналістика Сполучених Штатів Америки XVIII–XIX століть	9	2					7
Тема 6. Журналістика Великої Британії XIX століття	11		2				9
Тема 7. Журналістика Франції XIX століття	7						7
Разом	27	2	2				23
Змістовий модуль 3. Європейська журналістика на межі XIX–XX століть							
Тема 8. Журналістика Німеччини XIX століття	7						7
Тема 9. Журналістика Центральної, Північної та Південної Європи на межі XIX–XX століть	11		2				9
Тема 10. Технічні винаходи і розвиток журналістики на межі XIX–XX століть	9	2					7
Разом	27	2	2				23
Змістовий модуль 4. Історія зарубіжної журналістики XX століття							
Тема 11. Зарубіжна журналістика у першій чверті XX століття	7						7
Тема 12. Зарубіжна журналістика у другій чверті XX століття	7						7
Тема 13. Зарубіжна журналістика у третій чверті XX століття	9	2					7
Тема 14. Зарубіжна журналістика в останній чверті XX століття	11		2				9
Разом	34	2	2				30
УСЬОГО	120	8	8				104

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Журналістика античних часів, доби Середньовіччя та Нового часу

Тема 1. Протожурналістські явища Давньої Греції, Риму, Давнього Китаю, Європи доби раннього Середньовіччя

Гене́за кому́нікацій. Вербальний обмін інформацією, система знаків. Попередники преси у давньому Китаї, античних Єгипті, Римській імперії, Греції. Анналі понтифіків, римські аннали, постаті риторів, філософів. Акта сенатус, Езоп, лібри лінтеї. Юлій Цезар та прототипи журналістики у давньому Римі.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 4, 5; додаткові — 2, 7.

Тема 2. Йоганн Гуттенберг і перші друковані видання

Вплив винаходу Гуттенберга на розвиток преси. Особливості Біблії Гуттенберга. Книги й прототипи газет національними мовами. Технології Гуттенберга та поширення ідей протестантизму. Критика окремих реалій тогочасного життя у протогазетних проєктах. Влада vs свобода преси, Вільям Берклі.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 4, 5; додаткові — 2, 7.

Тема 3. Журналістика у Європі в XVI–XVIII століттях

Куранти, Авізо, Цайтунги, Реляціонес. Походження термінів газета/газетанті. Взаємини між видавцями преси та абсолютистською владою. Способи отримання й поширення інформації. «Ареопагітика» Джона Мільтона. Граф Ліонн та його новелістська діяльність у саду Тюільрі.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 4, 5; додаткові — 2, 7.

Тема 4. Виникнення журналів, розширення періодичних видань у XVIII–XIX століттях

«Журнал вчених», «Меркуріус політікус», «Джорале де літератті», «Меркуріус галло-бельгійський», «Journal des Débates politiques et littéraires» («Журнал дебатів політичних і літературних»). Патріарх Фотій та його вплив на формування періодичного видання. Конрад Джесснер «Бібліотека універсале».

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 4, 5; додаткові — 2, 7.

Змістовий модуль 2.

Розвиток журналістики у країнах Європи та Америки у XVIII–XIX століттях

Тема 5. Журналістика Сполучених Штатів Америки XVIII–XIX століть

«Бостон паблік оккеренсіз. Бос. Доместік енд фореїгн». Діяльність Джона Кемпбелла, Джеймса Медісона, Семюела Адамса, Бенджаміна Франкліна. «Пенсільванія івнінг пост». Марк Твен «Журналістика в Теннесі». Зародження

жовтої преси. Джозеф Пулітцер. Дискусії у американській пресі щодо позицій Півдні й Півночі щодо скасування рабства. Зародження преси розслідувань.

Рекомендовані джерела: основні — 4, 5; додаткові — 1, 2, 4, 7.

Тема 6. Журналістика Великої Британії XIX століття

Виникнення «пенні прес». Заснування газети «Таймс». Вплив технічного прогресу на розвиток преси у Британії. Діяльність Джона Волтера, Томаса Барнса, Джона Ділейна. Газетні постулати Чарльза Пресвітча Скотта.

Рекомендовані джерела: основні — 4, 5; додаткові — 1, 2, 4, 7.

Тема 7. Журналістика Франції XIX століття

Вплив революцій на становлення французької преси. Наполеон та преса. Преса періоду Реставрації. Французьке просвітництво та журналістика. «Перські листи» Ш. Монтеск'є. Публіцистика Вольтера. Діяльність Д.Дідро та енциклопедистів. Політика Наполеона в галузі преси. Газета «Монітер». Діяльність Е. Де Жирардена: видання «Волер», «Мод», «Національний гвардієць». Філіпон і його сатиричні газети «Карикатюр» і «Шаріварі». Публіцистика В.Гюго. Особливості публіцистики О. де Бальзака. Видавець і журналіст Анрі Рошфор. Публіцистика Е.Золя на захист Дрейфуса.

Рекомендовані джерела: основні — 4, 5; додаткові — 1, 2, 4, 7.

Змістовий модуль 3.

Європейська журналістика на межі XIX–XX століть

Тема 8. Журналістика Німеччини XIX століття

Німецька журналістика початку XIX століття і доберезневого періоду (1830–1848 рр.). Цензурні обмеження. Вечірня газета Генріха фон Клейста «Берлінер абендблеттер». Літературні журнали «Ді Хорен», «Пропілеї», «Атенеум». Вплив Великої французької революції на політичну пресу в Німеччині. Революція 1848 року та підйом німецької преси. роль провінційної преси. Роль журналістики в об'єднанні країни.

Рекомендовані джерела: основні — 4, 5; додаткові — 1, 2, 4, 7.

Тема 9. Журналістика Центральної, Північної та Південної Європи на межі XIX–XX століть

Журналістика на теренах Австрійської (Австро-угорської) імперії. Особливості історичного розвитку масмедіа Швейцарії. Початки національної преси Іспанії (XVI ст.), її подальший розвиток. Поява італійської національної періодики, її розвиток після об'єднання країни. Журналістика скандинавських країн. Журналістика балканських країн. Національна преса європейських народів, що не мали державності.

Рекомендовані джерела: основні — 4, 5; додаткові — 1, 2, 4, 7.

Тема 10. Технічні винаходи і розвиток журналістики на межі XIX–XX століть

Поява телефонного зв'язку (1870-ті роки), його використання як квазізасобу масової комунікації. Винахід радіозв'язку (кінець XIX століття), становлення радіомовлення засобу масової комунікації. Поява радіожурналістики. Вплив радіомовлення на громадську думку.

Рекомендовані джерела: основні — 4, 5; додаткові — 1–7.

Змістовий модуль 4.

Історія зарубіжної журналістики XX століття

Тема 11. Зарубіжна журналістика у першій чверті XX століття

Журналістика провідних країн світу напередодні Першої світової війни. Зарубіжна журналістика у період Першої світової війни. Роль медіапропаганди у воєнний період. Становлення національної журналістики у країнах, що виникли в Європі після завершення війни.

Рекомендовані джерела: основні — 3–5; додаткові — 1–7.

Тема 12. Зарубіжна журналістика у другій чверті XX століття

Особливості журналістики у міжвоєнний період. Поява систем міжнародного мовлення. Пропагандистська діяльність тоталітарних режимів: комуністична медіапропаганда СРСР, нацистська пропаганда. Зарубіжна журналістика у період Другої світової війни. Входження США у систему міжнародних медіакомунікацій.

Рекомендовані джерела: основні — 3–5; додаткові — 1–7.

Тема 13. Зарубіжна журналістика у третій чверті XX століття

Зарубіжна журналістика періоду Холодної війни. Ідеологічне протистояння Західного світу та соцтабору у медіапросторі (“війни в ефірі”). Деколонізація та становлення журналістики у нових країнах Африки та Азії. Специфіка журналістики у країнах соцтабору (СРСР, країни Східної Європи, КНР тощо). Журналістика країн Західної Європи. Журналістика країн Північної та Латинської Америки.

Рекомендовані джерела: основні — 3–5; додаткові — 1–7.

Тема 14. Зарубіжна журналістика в останній чверті XX століття

Зміни у медіаландшафті з появою супутникового телебачення. Журналістика постбіполярного періоду. Процеси роздержавлення телерадіомовної сфери. Поява World Wide Web, генеза інтернет-журналістики. Розвиток конвергентної журналістики.

Глобальна журналістика.

Рекомендовані джерела: основні — 3–5; додаткові — 1–7.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Денна форма

№ теми	Завдання	К-ть годин	Бали
Модуль 1			
1	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Випишіть зі словників відомі вислови Цицерона, які стали крилатими. Розкажіть про їх походження й поясніть значення	1	5
2	Підготовка до семінарського заняття	2	–
3	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Підготовка презентації за темою семінарського заняття	1	5
4	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Підготовка презентації за темою семінарського заняття	1	5
Модуль 2			
5	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Прочитайте роботу Б.Франкліна “Про работоргівлю”. Випишіть, переклавши українською, найцікавіші аргументи сатиричного характеру, що розвінчують работоргівлю. Опрацюйте першоджерела та фахову літературу з теми	1	5
6	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Прочитайте й випишіть цікаві, на ваш погляд, думки Свіфта, що стосуються Просвітництва й, зокрема, журналістики з роману “Мандри Гулівера”. Доведіть їх актуальність для сучасності.	1	5
7	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Підготуйте презентацію на одну із тем: – “Перські листи” Ш. Монтеск’є – Публіцистика Вольтера (памфлет “Про страшенну шкоду читання”) – Діяльність Д.Дідро та енциклопедистів – Політика Наполеона в галузі преси. Газета “Монітер” – Преса періоду Реставрації: Газета “Конституціоналіст”; “Газета політичних і літературних дебатів” братів Бертенів – Діяльність Е. Де Жирардена: видання “Волер”, “Мод”, “Національний гвардієць” – Філіпон і його сатиричні газети “Карикатюр” і “Шаріварі” – Публіцистика В.Гюго. “Наполеон маленький” – Особливості публіцистики О. де Бальзака. “Монографія про паризьку пресу” – Видавець і журналіст Анрі Рошфор – Публіцистика Е.Золя на захист Дрейфуса (відкритий лист “Я звинувачую!”)	1	5
Модуль 3			
8	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Зробити презентацію про одного із відомих німецьких діячів XVII–XIX століть та їхню роль у друкованій пресі Німеччини (О.Менке, К.Томасіус, К.Ф. Фосс, Й.А. Рюдигер, К.Ф.Д. Шубарт, А.Л.фон Шлецер, В.Л. Вереклін, Ф. Шіллер, В. Гете, І. Геррес, О.фон Бісмарк, Р.Моссе, Л.Ульштайн, А.Г.Ф.Шерл).	1	5
9	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Підготовка презентації за темою семінарського заняття	1	5

10	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Підготовка презентації за темою семінарського заняття	1	5
Модуль 4			
11	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Підготовка презентації за темою семінарського заняття	1	5
12	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Підготовка презентації за темою семінарського заняття	1	5
13	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Підготовка презентації за темою семінарського заняття	1	5
14	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Підготовка презентації за темою семінарського заняття	1	5

Заочна форма

№ теми	Завдання	К-ть годин	Бали
Модуль 1			
1	Самостійне опрацювання літератури до теми	6	–
	Випишіть зі словників відомі вислови Цицерона, які стали крилатими. Розкажіть про їх походження й поясніть значення	1	5
2	Самостійне опрацювання літератури до теми	5	–
	Підготовка презентації за темою	1	5
3	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Самостійне опрацювання літератури до теми	6	–
	Підготовка презентації за темою семінарського заняття	1	5
4	Самостійне опрацювання літератури до теми	5	–
	Підготовка презентації за темою	1	5
Модуль 2			
5	Самостійне опрацювання літератури до теми	6	–
	Прочитайте роботу Б.Франкліна “Про работоргівлю”. Випишіть, переклавши українською, найцікавіші аргументи сатиричного характеру, що розвінчують работоргівлю. Опрацюйте першоджерела та фахову літературу з теми	1	5
6	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Самостійне опрацювання літератури до теми	6	–
	Прочитайте й випишіть цікаві, на ваш погляд, думки Свіфта, що стосуються Просвітництва й, зокрема, журналістики з роману “Мандри Гуллівера”. Доведіть їх актуальність для сучасності.	1	5
7	Самостійне опрацювання літератури до теми	5	–
	Підготуйте презентацію на одну із тем: – “Перські листи” Ш. Монтеск’є – Публіцистика Вольтера (памфлет “Про страшенну шкоду читання”) – Діяльність Д.Дідро та енциклопедистів – Політика Наполеона в галузі преси. Газета “Монітер” – Преса періоду Реставрації: Газета “Конституціоналіст”; “Газета політичних і літературних дебатів” братів Бертенів – Діяльність Е. Де Жирардена: видання “Волер”, “Мод”, “Національний гвардієць” – Філіпон і його сатиричні газети “Карикатюр” і “Шаріварі” – Публіцистика В.Гюго. “Наполеон маленький”	2	5

	– Особливості публіцистики О. де Бальзака. “Монографія про паризьку пресу” – Видавець і журналіст Анрі Рошфор – Публіцистика Е.Золя на захист Дрейфуса (відкритий лист “Я звинувачую!”)		
Модуль 3			
8	Самостійне опрацювання літератури до теми	5	–
	Зробити презентацію про одного із відомих німецьких діячів XVII–XIX століть та їхню роль у друкованій пресі Німеччини (О.Менке, К.Томазіус, К.Ф. Фосс, Й.А. Рюдигер, К.Ф.Д. Шубарт, А.Л.фон Шлецер, В.Л. Вереклін, Ф. Шіллер, В. Гете, І. Геррес, О.фон Бісмарк, Р.Моссе, Л.Ульштайн, А.Г.Ф.Шерл).	2	5
9	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Самостійне опрацювання літератури до теми	6	–
	Підготовка презентації за темою	1	5
10	Самостійне опрацювання літератури до теми	6	–
	Підготовка презентації за темою	1	5
Модуль 4			
11	Самостійне опрацювання літератури до теми	6	–
	Підготовка презентації за темою	1	5
12	Самостійне опрацювання літератури до теми	6	–
	Підготовка презентації за темою	1	5
13	Самостійне опрацювання літератури до теми	6	–
	Підготовка презентації за темою	1	5
14	Підготовка до семінарського заняття	2	–
	Самостійне опрацювання літератури до теми	6	–
	Підготовка презентації за темою	1	5

Критерії оцінювання самостійної роботи

Максимальне розкриття питання та виконання практичних завдань гарантує студентіві отримання високої оцінки, що пізніше буде врахована у загальний рейтинг під час складання навчальної дисципліни на сесії.

Критерії оцінювання самостійних робіт:

- Аналітичність.
- Висловлення власної думки.
- Творчий підхід до виконання.
- Відсутність плагіату.
- Посилання на використані джерела.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється у вигляді тестування. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу становить 25 балів.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи: 1 правильно виконане тестове завдання — 1 бал.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення семестрового контролю — *екзамен*.

Екзамен проводиться з двох дисциплін освітнього компоненту «Історія журналістики» — «Історія зарубіжної журналістики» та «Історія української журналістики».

Частина екзамену з дисципліни «Історія зарубіжної журналістики» проводиться у письмовій формі (виконання тестових завдань).

Критерії оцінювання: 1 правильно виконане завдання — 1 бал.

Форма проведення та критерії оцінювання частини екзамену з дисципліни «Історія української журналістики» описані в Робочій програмі цієї навчальної дисципліни.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Проаналізувати сучасні підходи до періодизації історії зарубіжної журналістики.
2. Розкрити поняття прото- та пражурналістики в поглядах різних наукових шкіл.
3. Прокоментувати еволюцію усних каналів масової комунікації в пражурналістський період.
4. Прокоментувати еволюцію письмових каналів масової комунікації в пражурналістський період.
5. Проаналізувати роль християнства в розвитку масовокомунікаційних процесів.
6. Назвати причини появи рукописних газет у Європі: Італії та Німеччині.
7. Назвати причину появи рукописних газет у Європі: Англії та Франції.
8. Прокоментувати роль інституту інформаторів у зародженні поштового зв'язку.
9. Проаналізувати вплив винаходу книгодрукування на масовокомунікаційні процеси Європи.
10. Проаналізувати появу перших газет і журналів у Європі.
11. Охарактеризувати масово-комунікаційні явища доби Просвітництва.
12. Назвати особливості просвітницької журналістики Англії.
13. Проаналізувати просвітницькі ідеї Д.Мільтона.
14. Проаналізувати журналістську діяльність Д. Аддісона та Р. Стіла як початок "ери персонального журналізму".
15. Проаналізувати журналістську й публіцистичну діяльність Д. Дефо.
16. Проаналізувати публіцистику Дж. Свіфта.
17. Назвати особливості просвітницької журналістики Франції.
18. Проаналізувати журнали П.Марево і Ф. Прево.
19. Прокоментувати цензуру в наполеонівській та після наполеонівській Європі.
20. Проаналізувати німецьку періодику кінця XVII – початку XIX ст.

21. Проаналізувати розвиток періодичного друку в Англії першої половини XIX ст.
22. Прокоментувати появу перших газет на Американському континенті.
23. Доведіть, що газета Джеймса Франкліна “New England Courant” (1721) — один із перших взірців просвітницької журналістики в США.
24. Назвати причини розквіту просвітницьких ідей у публіцистиці 1760-х років (Бенжамін Франклін, Джеймс Отіс, Джон Дікінсон, Томас Пейн, Томас Джефферсон, Александр Гамільтон).
25. Проаналізувати розвиток преси США першої половини XIX ст.
26. Проаналізувати інформаційну політику Бісмарка у Німеччині.
27. Проаналізувати “золоте століття” французької преси.
28. Проаналізувати систему радіомовлення.
29. Проаналізувати історію розвитку телекомунікаційних систем.
30. Розкрити специфіку західноєвропейської журналістики в період Холодної війни.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90–100
Дуже добре	82–89
Добре	75–81
Задовільно	69–74
Достатньо	60–68
Незадовільно	0–59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма

Разом 120 год., у т.ч.: лекції — 28 год., семінарські заняття — 28 год., модульний контроль — 8 год., самостійна робота — 41 год., семестровий контроль — 15 год.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. Журналістика античних часів, доби Середньовіччя та Нового часу (93 бали)			
Теми	1	2	3	4
Лекції (теми, бали)	Протожурналістські явища Давньої Греції, Риму, Давнього Китаю, Європи доби раннього Середньовіччя (1 бал)	Йоганн Гутенберг і перші друковані видання (1 бал)	Журналістика у Європі в XVI–XVIII століттях (1 бал)	Виникнення журналів, розширення періодичних видань у XVIII–XIX століттях (1 бал)
Семінарські заняття (теми, бали)	Протожурналістські явища Давньої Греції, Риму, Давнього Китаю, Європи доби раннього Середньовіччя (11 балів)	Йоганн Гутенберг і перші друковані видання (11 балів)	Журналістика у Європі в XVI–XVIII століттях (11 балів)	Виникнення журналів, розширення періодичних видань у XVIII–XIX століттях (11 балів)
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Поточний контроль (вид, бали)	МКР 1 (25 балів)			

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 2. Розвиток журналістики у країнах Європи та Америки у XVIII–XIX століттях (76 балів)		
Теми	5	6	7
Лекції (теми, бали)	Журналістика Сполучених Штатів Америки XVIII–XIX століть (1 бал)	Журналістика Великої Британії XIX століття (1 бал)	Журналістика Франції XIX століття (1 бал)
Семінарські заняття (теми, бали)	Журналістика Сполучених Штатів Америки XVIII–XIX століть (11 балів)	Журналістика Великої Британії XIX століття (11 балів)	Журналістика Франції XIX століття (11 балів)
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Поточний контроль (вид, бали)	МКР 2 (25 балів)		

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 3. Європейська журналістика на межі XIX–XX століть (76 балів)		
Теми	8	9	10
Лекції (теми, бали)	Журналістика Німеччини XIX століття (1 бал)	Журналістика Центральної, Північної та Південної Європи на межі XIX–XX століть (1 бал)	Технічні винаходи і розвиток журналістики на межі XIX–XX століть (1 бал)
Семінарські заняття (теми, бали)	Журналістика Німеччини XIX століття (11 балів)	Журналістика Центральної, Північної та Південної Європи на межі XIX–XX століть (11 балів)	Технічні винаходи і розвиток журналістики на межі XIX–XX століть (11 балів)
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Поточний контроль (вид, бали)	МКР 3 (25 балів)		

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 4. Історія зарубіжної журналістики XX століття (93 бали)			
Теми	11	12	13	14
Лекції (теми, бали)	Зарубіжна журналістика у першій чверті XX століття (1 бал)	Зарубіжна журналістика у другій чверті XX століття (1 бал)	Зарубіжна журналістика у третій чверті XX століття (1 бал)	Зарубіжна журналістика в останній чверті XX століття (1 бал)
Семінарські заняття (теми, бали)	Зарубіжна журналістика у першій чверті XX століття (11 балів)	Зарубіжна журналістика у другій чверті XX століття (11 балів)	Зарубіжна журналістика у третій чверті XX століття (11 балів)	Зарубіжна журналістика в останній чверті XX століття (11 балів)
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Поточний контроль (вид, бали)	МКР 4 (25 балів)			
Підсумковий контроль	ЕКЗАМЕН			

Заочна форма

Разом 120 год., у т.ч.: лекції — 8 год., семінарські заняття — 8 год., самостійна робота — 104 год.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. Журналістика античних часів, доби Середньовіччя та Нового часу (32 бали)			
Теми	1	2	3	4
Лекції (теми, бали)	Протожурналістські явища Давньої Греції, Риму, Давнього Китаю, Європи доби раннього Середньовіччя (1 бал)			
Семінарські заняття (теми, бали)			Журналістика у Європі в XVI– XVIII століттях (11 балів)	
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 2. Розвиток журналістики у країнах Європи та Америки у XVIII–XIX століттях (27 балів)		
Теми	5	6	7
Лекції (теми, бали)	Журналістика Сполучених Штатів Америци XVIII–XIX століть (1 бал)		
Семінарські заняття (теми, бали)		Журналістика Великої Британії XIX століття (11 балів)	
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 3. Європейська журналістика на межі XIX–XX століть (27 балів)		
Теми	8	9	10
Лекції (теми, бали)			Технічні винаходи і розвиток журналістики на межі XIX–XX століть (1 бал)
Семінарські заняття (теми, бали)		Журналістика Центральної Європи на межі XIX–XX століть (11 балів)	

Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
----------------------	-----------	-----------	-----------

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 4. Історія зарубіжної журналістики XX століття (32 бали)			
Теми	11	12	13	14
Лекції (теми, бали)			Зарубіжна журналістика у третій чверті XX століття (1 бал)	
Семінарські заняття (теми, бали)				Зарубіжна журналістика в останній чверті XX століття (11 балів)
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Підсумковий контроль	ЕКЗАМЕН			

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Жиленко І. Р. Історія зарубіжної журналістики (від античності до II пол. XVIII ст.). URL: https://www.researchgate.net/publication/279371469_Istoria_zarubiznoi_zurnalist_iki_vid_antichnosti_do_II_pol_XVIII_st
2. Жиленко І. Р. Світові медійні процеси часів Середньовіччя й Відродження: навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2021. 163 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/84492/3/Zhylenko_svitovi_protsey.pdf
3. Історія української журналістики : хрестоматія для здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 «Журналістика». Одеса : Видавець С.Л. Назарчук, 2021. 82 с. URI: <https://dspace.onu.edu.ua/handle/123456789/32182>
4. Тимошик М. С. Історія видавничої справи. Київ : Наша культура і наука, 2007. 496 с.
5. Хітрова Т. В. Історія зарубіжної журналістики: навчально-методичний посібник. Запоріжжя : ЗНТУ, 2019. URL: <http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/4617/1/B09743.pdf>

Додаткові:

1. Гриценко О., Кривошея Г., Шкляр В. Основи теорії міжнародної журналістики. Київ : Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2002. 304 с.
2. Дуцик Д. Політична журналістика. Київ : Вид. дім „Києво-Могилянська акад.”, 2005. 138 с.
3. Животко А. П. Історія української преси: навчальний посібник для факультетів журналістики вищих закладів освіти / упоряд. М. С. Тимошик. Київ : Наша культура і наука, 1999. 360 с.
4. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво: навчальний посібник / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін.; за ред. В. В. Різуна. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2012. 352 с.
5. Михайлин І. Л. Історія української журналістики: Підручн. Харків : ХІФТ, 2000. Кн. 1: Період становлення: від журналістики в Україні до української журналістики. С. 30–36.
6. Сидун І. В. Історія української журналістики : хрестоматія для здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 «Журналістика». Одеса : Видавець С.Л. Назарчук, 2021. 82 с. URL: http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/32182/1/Сидун_Хрестоматія.pdf

7. Федченко П. М. Преса та її попередники: Історія зародження й основні закономірності розвитку. Київ : Наукова думка, 2007. 350 с.

9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

1. journalism. Encyclopædia Britannica. URL: <https://www.britannica.com/topic/journalism>
2. Milestones in the Development of Journalism. URL: <https://www.g-wlearning.com/journalism/8332/resources/timeline.htm>
3. The Essential Guide to Mass Communication: History, Methods, Ethics, and the Future. URL: <https://www.mastersincommunications.org/guide-mass-communication/>